

Respons på det pågående liturgiarbejde fra Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE er godt tilfreds med den danske kirkes liturgi, således som den findes i ritualbogen af 1992. Med denne liturgi er det muligt at fejre en fuld og hel luthersk højmesse i tråd med den oldkirkelige og fælleskirkelige tradition og efter apostolisk skik. Selv i den mindste landsbykirke kan man gennemføre en smuk og fuld liturgi med nadverritual C, Kyrie og Gloria og Nicænum, hvis der er vilje til det. Derfor vil vi gerne anføre følgende seks punkter angående det pågående arbejde med liturgien.

1. Der bør ikke være en liturgireform. Ordningen fra 1992 har de nævnte essentielle kvaliteter og fungerer godt. At der sker selvtægt fra præsters og særligt interesseredes side er ingen grund til at ændre ordningen. En reform er derfor hverken ønskelig eller nødvendig.

2. Hvis en reform ikke kan undgås, mener vi, at det vil være ønskeligt kun at foretage en nænsom revision af den nuværende liturgi. Man bør henvende sig til liturgisk og liturghistorisk kompetente personer af forskellig kirkelig observans, så de kan formulere ny liturgi. Det må ske i respekt for den bredest tænkelige gudstjenestetradition, så der kan skabes muligheder, der forekommer anvendelige for brede dele af den danske kirke. Liturgi er jo ikke noget, som man skal sidde og forhandle sig frem til – især da ikke, hvis man mest bare slår på, hvad man bryder sig om og ikke bryder sig om. Det bliver så blot et spørgsmål om personlig smag og ikke om, hvad der tjener den danske kirke bedst.

3. Autorisation

Traditionen med et autoriseret ritual skal absolut bibeholdes. Det beskytter både menigheden og præsten mod private påfund, vilkårlighed og udglidning i læren, samt vilkårlige overgreb fra biskopperne eller andre. Det skaber fællesskab og enhed i kirken og sikrer, at gudstjenesten netop er liturgi, en fælles tjeneste, som alle helt og fuldt kan tilslutte sig uanset teologisk ståsted. Det sikrer også bedst muligt en teologisk dybde og et smukt sprog, der er egnet til gudstjenesteligt brug. Det påpeges endvidere, at et flydende ritual uden autorisation meget let kan vise sig, at være en endnu værre og strammere spændetrøje for menigheder og præster end et autoriseret ritual.

4. I stedet for en liturgireform anbefaler vi, at der udgives en ny udgave af tillægget til alterbogen med nye tekster. At der således løbende kunne udgives nye udgaver af dette tillæg med nye tekster og bønner, var en af grundene til dette tillæg ved reformen i 1992.

5. Nadver

Vi finder det ønskeligt, at det udvidede nadverritual fra tillægget til alterbogen autoriseres og der tilføjes flere indskud til de forskellige dele af kirkeåret. Den vigtigste og mest nødvendige nyskabelse bør efter vor mening være skabelsen af en regulær eukaristibøn med indstiftelsesordene indsat som en del af bønnen. Dette er tilfældet i de fleste andre lutherske kirker og er i tråd med traditionen fra aposteltiden og oldkirken. Vi anfører nedenfor to forslag.

6. Dåb

Dåbsritualet skal ikke ændres. Vi finder, at den bedste plads for dåb i højmesse er helt i begyndelsen mellem præludiet og indgangssalme, hvilket bør være en mulighed.

Litteratur

Vi kan henvise til nedenstående og bidrager desuden gerne med liturgisk ekspertise, materiale i form af bønner og tekster og viden om liturghistorien.

Den danske højmesse: forslag til ny højmesseliturgi af Olav Fog, 1989

(Kan læses her:

<http://www.kirkeligfornyelse.dk/uploads/images/pdf/Olav%20Fog%20Den%20danske%20h%C3%B8jmesse.pdf>)

Tjenesten ved altret af Poul Ulsdal, 1986

(Kan læses her:

<http://www.kirkelig-fornyelse.dk/uploads/images/Tjenesten%20ved%20alteret.pdf>)

Dansk Messebog, 1976

(Indledningen hertil kan læses her: <http://www.kirkelig->

[fornyelse.dk/uploads/images/Indledning%20til%20Dansk%20Messebog%201976.pdf](http://www.kirkelig-fornyelse.dk/uploads/images/Indledning%20til%20Dansk%20Messebog%201976.pdf))

Præsten i tjeneste ved Vagn Hasselgaard, 1964

Dansk højmesseliturgi: Et forslag udarbejdet af et udvalg nedsat af Theologisk Oratorium, 1960

På Fællesskabets vegne

Pastor René Møller Yde, formand

To eukaristibønner

Efter helligsangen beder præsten:

Ja, lovet være du, hellige Gud og Fader, fordi du friede os ud af mørkets magt og førte os over i din elskede Søns, vor Herre Jesu Kristi rige. Han er det levende brød, som er kommet ned fra Himlen for at give verden liv, og i den nat, da han blev forrådt, tog han brødet, takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag dette og spis det; det er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til min ihukommelse!« Ligeså tog han også kalken efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: »Drik alle heraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer og for mange til syndernes forladelse. Gør dette, så ofte som I drikker det, til min ihukommelse!«

Derfor ihukommer vi med taksigelse hans bitre lidelse og død, hans sejrige opstandelse og himmelfart og forventer hans komme i herlighed, idet vi frembærer dette brød og denne kalk for dig og siger dig tak, for at du har fundet os værdige til at stå for dit ansigt og tjene dig.

Vi beder dig ydmygt: Send din Helligånd ned over os og disse gaver. Giv os ved dem at modtage vor Herre Jesu Kristi legeme og blod og derved få del i hans fuldbragte offer til syndernes forladelse og evigt liv. Lad os ved hans kærlighed vokse i enheden med alle hellige og samles med din kirke, når du fuldender den i dit rige, ved Jesus Kristus, vor Herre.

Ved ham og med ham og i ham tilkommer dig, Gud Fader almægtige i Helligåndens enhed, al ære og herlighed i alle evigheders evighed. *Menigheden: Amen.*

Eller

(Frit efter alterbogen for Den Selvstændige Evangelisk-Lutherske Kirke i Tyskland)

Efter helligsangen beder præsten:

Ja, lovet være du, Himlens og jordens Herre, at du har forbarmet dig over dine skabninger og har sendt din enbårne Søn i vort kød. Vi takker dig for forløsningen, som du har beredt os ved det hellige, alt fyldestgørende offer af hans legeme og blod på korsets træ.

Forsamlede i hans navn og til hans ihukommelse beder vi dig, Herre: Send din Helligånd ned over os, hellige og forny os til legeme og sjæl og giv, at vi under dette brød og denne vin må modtage din Søns sande legeme og blod i den rette tro til vor frelse, når vi nu efter hans befaling udfører og efterlever hans egen pagt.

Vor Herre Jesus Kristus i den nat, da han blev forrådt, tog brødet, takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag dette og spis det; det er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til min ihukommelse!« Ligeså tog han også kalken efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: »Drik alle heraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer og for mange til syndernes forladelse. Gør dette, så ofte som I drikker det, til min ihukommelse!«

Derfor ihukommer vi, Herre, himmelske Fader, din elskede Søns, Jesu Kristi, frelsebringende lidelse og død. Vi priser hans sejrige opstandelse fra de døde og trøster os ved, at han opfør til din himmelske helligdom, hvor han som vor ypperstepræst altid træder frem for dig til bedste for os. Ved fællesskabet om hans legeme og blod er vi alle ét legeme i Kristus og vi beder dig derfor samle hele din menighed fra jordens ender, så vi med alle troende kan fejre Lammets bryllupsmåltid i hans rige.

Ved ham og med ham og i ham tilkommer dig, Gud Fader almægtige i Helligåndens enhed, al ære og herlighed i alle evigheders evighed. *Menigheden:* Amen.